

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ ЗА ПДВ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Синтетичний та аналітичний облік ПДВ є важливою ділянкою роботи кожного бухгалтера сільськогосподарського підприємства, від раціональної організації якого через значну кількість особливостей в оподаткуванні, залежить не лише достовірність відображення інформації у фінансовій звітності, а й забезпечується формування інформаційної бази для складання податкової звітності.

Проблеми синтетичного та аналітичного обліку ПДВ на сільськогосподарських підприємствах досліджували В. Жук, М. Огійчук, В. Пархоменко, В. Плаксієнко та інші. Крім того на шпальтах газет та журналів з певною періодичністю з'являються публікації консультантів з питань бухгалтерського обліку та оподаткування. Проте, особливостям практичної організації обліку із врахуванням специфіки оподаткування ПДВ у сільському господарстві була приділена не достатня увага.

Основна проблема синтетичного та аналітичного обліку ПДВ полягає у «підвалинах» закладених основним нормативними документами, що їх регламентують. Так, виокремлення трьох субрахунків для обліку ПДВ та особливо сфера їх застосування є невинноводною, що перш за все стосується субрахунків 643 «Податкові зобов'язання» та 644 «Податковий кредит». Вони є допоміжними, на яких обліковуються суми ПДВ, що виникають при проведенні попередньої оплати за правилом «першої події», проте такий зміст не впливає із їх назви. Такі субрахунки не є типовими для бухгалтерського обліку, оскільки на них обліковуються показники податкового обліку. Позаяк податкова звітність базується на даних бухгалтерського обліку, а ведення окремого обліку з метою її складання є нераціональним, ми підтримуємо їх застосування та пропонуємо внести певні зміни з метою їх більш адекватного пристосування згідно вказаного призначення. Так, на нашу думку, до субрахунку 644 слід відкрити два субрахунки 2-го порядку:

- 6441 «Податковий кредит з авансів виданих»;
- 6442 «ПДВ по не отриманих податкових накладних».

На субрахунку 6441 обліковуватимуться суми за операціями, які згідно Інструкції з бухгалтерського обліку податку на додану вартість (далі – Інструкція) відображаються на субрахунку 644 [4]. На субрахунку 6442 будуть акумулюватися суми ПДВ, що включені до вартості придбаних товарів та послуг до моменту отримання податкової накладної (іншого документа).

Стосовно недоліків, які мають специфічний характер, то Інструкцією не враховано певних особливостей оподаткування в сільському господарстві:

- необхідність складання поряд із загальною декларацією скорочених декларацій з ПДВ;

- потреби в розподілі податкового кредиту з ПДВ, який включений до вартості придбаних матеріалів та послуг, що одночасно використовуються в різних пільгових режимах;

- не врахування специфіки сільськогосподарських підприємств, які виroduють продукцію рослинництва.

На сільськогосподарських підприємствах синтетичний і аналітичний облік ПДВ слід організувати наступним чином:

- 1) з метою відокремленого обліку ПДВ безперечно доцільним є відкриття окремих субрахунків до рахунку 64. При цьому слід відмітити, що серед науковців превалює підхід щодо ведення аналітичного обліку з ПДВ в окремих аналітичних відомостях. Натомість консультанти з питань бухгалтерського обліку та оподаткування — рекомендують відкривати окремі субрахунки.

На нашу думку сільськогосподарському підприємству з метою організації синтетичного обліку за розрахунками із ПДВ слід відкрити субрахунок 6415, а з метою аналітичного обліку — наступні субрахунки 3-го порядку:

- 64151 «Розрахунки за ПДВ по продукції тваринництва»;

- 64152 «Розрахунки за ПДВ по продукції рослинництва»;

- 64153 «Розрахунки за ПДВ по інших операціям»;

- 2) стосовно допоміжних субрахунків 643 та 644, то з метою організації аналітичного обліку ПДВ до субрахунку 643 доцільно відкрити наступні субрахунки 2-го порядку:

- 6431 «Пов'язані із поставкою продукції тваринництва»;

- 6432 «Пов'язані із поставкою продукції рослинництва»;

- 6433 «Пов'язані із поставкою по інших операціях».

До субрахунку 644 доцільно відкрити два субрахунки 2-го порядку — 6441 та 6442, при цьому до останнього доцільно відкрити такі субрахунки 3-го порядку:

- 64421 «Пов'язаний із продукцією тваринництва»;

- 64422 «Пов'язаний із продукцією рослинництва»;

64423 «Пов'язаний з іншими операціями»;

64424 «Пов'язаний із придбанням товарів та послуг що підлягають розподілу».

Запропоновані удосконалення дадуть змогу відображувати в бухгалтерському обліку достовірні дані про стан розрахунків за ПДВ та запровадити своєрідну уніфікацію обліку з метою складання податкової звітності, що сприятиме ефективному контролю за його справлянням.

Список використаних джерел

1. План рахунків бухгалтерського обліку та Інструкція про його застосування. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291.

2. Інструкція з бухгалтерського обліку податку на додану вартість, затверджено наказом Міністерства фінансів України від 01.07.1999 р. № 141.

3. Бухгалтерський облік на підприємствах АПК. Том 2. / За ред. В. М. Пархоменка, В. М. Жука. — К.: ІАЕ, 2004. — 496 с.

4. *Огійчук М. Ф.* Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах: Підручник. — К.: Алерта, 2006. — 878 с.

5. *Плаксієнко В. Я.* Бухгалтерський облік в сільському господарстві. — К., 2005. — 409 с.

О. Д. Підлубна, асистент

С. М. Концеба, асистент

Уманський державний аграрний університет

ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО БІОЛОГІЧНІ АКТИВИ В ЗВІТІ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Доходи та витрати від реалізації, пов'язані із реалізацією довгострокових біологічних активів, у Звіті про фінансові результати відображаються залежно від того, за якою вартістю (справедливою чи первісною) вони обліковуються.

Доходи (виручка) від реалізації довгострокових біологічних активів, оцінених за справедливою вартістю, відображається у рядку 010. В цьому рядку доходи відображаються в сумі реалізаційної вартості, включаючи суми непрямих податків (ПДВ), суми